

Dr. Ljudevit Jonke tek je nakon toga ("teorijskog" pristupa) počeo konkretizirati ono što se s "ravnopravnošću jezika" događalo u Hrvatskoj ('ekavskog' i 'ijekavskog'), što je A. Žvan okvalificirao tvrdnjom "da svatko upotrebljava onu varijantu koju ima". Rekao je: "Mi moramo konstatirati da, premda je u toj jezičnoj politici u Hrvatskoj mnogo učinjeno, ona na jugoslavenskom planu – praktički ne postoji..."

(Nastavlja se.)

HRVATSKI SABOR 1887. O ĆIRILICI

Stjepan Babić

Na Mesićevu svjedočenju u Haagu govorilo se i o ćirilici. Prema zapisniku objavljenome u Vjesniku 3. listopada 2002. taj dio glasi: "Milošević: Je li vam poznato da je Sabor Hrvatske još 14. svibnja 1887. godine donio zakon o upotrebi ćirilice. Je li vam poznat taj podatak, evo slučajno.

Mesić: Nije mi bio poznat, ali zahvaljujem se optuženom da mi je taj podatak dao, za mene je to važno.

Milošević: A je li vam poznato ovo drugo, da je ono što je Hrvatski sabor donio 1887., vaš Sabor 1990. ukinuo? Otišli ste 150 godina unazad, je li tako?

Mesić: Taj podatak je za mene, kao pravnika, vrlo važan."

U časopisu Jezik 1971. objavili smo članak Benedikte Zelić-Bučan *Narodni naziv hrvatskog jezika tijekom hrvatske povijesti*. U njemu autorica opisuje i saborsku sjednicu 1861. na kojoj se raspravljalo o imenu jezika. Bilo je više prijedloga i predsjednik Josip Briglević stavio je na glasanje četiri, a rezultat je bio sljedeći: za naziv *hrvatsko-slavonski* nitko, za *narodni* – velika manjina, za *hrvatski ili srbski* manjina, a za *jugoslavenski* većina. Ni jedan zastupnik nije predložio da se jezik službeno nazove hrvatski. Tu je pometnju samoinicijativno ispravio kancelar Ivan Mažuranić. Prije podnošenja vladaru na potvrdu zamijenio je naziv *jugoslavenski* nazivom *hrvatski*. Kralj to ipak nije potpisao, ali iz drugih razloga. Ostale sjednice autorica ne spominje pa ni sjednicu 14. svibnja 1887. O njoj hrvatska javnost ne zna ništa. Budući da bi bilo dobro da se zna što se dogodilo na toj saborskoj sjednici, uredništvo je zamolilo dr. Agnezu Szabo da to pitanje istraži i da za Jezik napiše članak o tome, što je ona i učinila.

Ovdje ću još samo napomenuti da je nadnevak 14. svibnja 1997. Slobodanu Miloševiću vjerojatno bio poznat iz posebnoga broja Nina od 15. prosinca 1988. koji je cijeli bio posvećen ćirilici pod naslovom *Slovo o ćirilici*. Kraljev reskript od 14. svibnja 1887. spominje se na str. 51. kao saborski zakon, ali tako da se ne vidi da se to odnosi samo na pripadnike grčko-istočne vjeroispovijesti, a još manje da je donesen kršenjem hrvatske suverenosti.

Sažetak

Stjepan Babić, sveuč. prof. u m., Zagreb
UDK 811.163.42(091). stručni članak,
primljen 5. studenoga 2002., prihvaćen za tisak 27. siječnja 2003.

Croatian Parliament about Cyrillic Script in 1887

The author states the reason why it is necessary today to write about the debate on the Cyrillic script in the Croatian Parliament in 1887.

HRVATSKI SABOR NIJE ZASJEDAO 14. SVIBNJA 1887. I NIKADA NIJE DONIO ZASEBNI ZAKON O ĆIRILICI, ALI...

Agneza Szabo

Pogledamo li pažljivo Saborski dnevnik kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije za trogodišnje razdoblje 1884.–1887., brzo ćemo se uvjeriti da Hrvatski sabor nije zasjedao 14. svibnja 1887. godine, pa stoga toga dana i nije mogao donijeti nikakove odluke, a kamoli zakon. U tijeku završetka spomenutoga saborskoga razdoblja Sabor je zasjedao 29. ožujka 1887. godine, zatim 23. svibnja iste godine, dok je svečana završna sjednica na kojoj je pročitana i kraljev reskript o raspuštanju Sabora, također i zadaća da se sazovu novi parlamentarni izbori, održana 25. svibnja iste godine, a u njezinu središtu je i zajednički odlazak na službu Božju u crkvu sv. Marka na Gornjem gradu u Zagrebu.

Međutim, pogledamo li pažljivo isti saborski Dnevnik, također ćemo se uvjeriti da je ban Dragutin Khuen Héderváry dostavio Saboru “na ustavno pretresivanje osnovu zakona o uređenju posala crkve grčko-iztočne i o uporabi ćirilice u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji”, i o tome je predsjednik Sabora Mirko Hrvat obavijestio Sabor 19. ožujka 1887. U skladu s uobičajenom pro-